Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul central – judecător Tamara Mereuță
Dosarul nr. 2a-2190/25; PIGD nr. 2-20141915-02-2a-19062025

D E C I Z I E

25 februarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Președintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier – Andreea Caracaș

Examinând în ședință publică, în limba de stat, apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești sediul central din 03 martie 2025, pronunțată în cauza civilă intentată la acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire, și acțiunea reconvențională înaintată de Danu Ion împotriva Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la nulitatea Angajamentului din 15.03.2013 la contractul individual de muncă nr. 049751 din 27.08.2012, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. **Acțiunea civilă:** La data de 12 noiembrie 2020, în judecătoria Hîncești, sediul ***** a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire și a cheltuielilor de judecată.
3. În motivarea cererii se indică, că la 27 august 2012 pîrîtul Danu Ion a fost înmatriculat la Academia „Ştefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne secţia zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat. În sensul dat, între Danu Ion şi Ministerul Afacerilor Interne a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 049751 precum şi acordul asupra condițiilor suplimentare la contractual individual de muncă, potrivit căruia după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne pârâtul urma să activeze în cadrul subdiviziunilor subordinate Ministerului Afacerilor Interne, nu mai puțin de 3 ani.
4. Ulterior, urmare a modificărilor operate în Legea cu privire la activitatea Poliţiei şi Statutul poliţistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 de către Danu Ion a fost semnat angajamentul „absolventul Academiei „Ştefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne” prin care acesta s-a angajat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, acesta va restitui cheltuielile suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

5. Notează, că după absolvirea Academiei „Ştefan cel Mare”, prin ordinul Inspectoratului de Poliţie al Ministerului Afacerilor Interne nr. 406 ef. din 05 iulie 2016, pârâtul a fost numit în funcția de ofițer de urmărire penală al Secției urmărire penală a IP ***** al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, cu acordarea gradului special „locotenent de poliție”.
6. Ulterior, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne nr. 273 f. din 27 iunie 2017 pârâtul a încetat serviciul în Poliție, în corespundere cu prevederile art.38 alin.(1) lit. a) al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, la depunerea cererii personale, activând în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat doar 11 luni 23 zile din cele 60 luni care urma să activeze. Astfel, perioada nelucrată a pârâtului constituie 48 luni 07 zile, iar în coraport cu perioada de activitate desfășurată cheltuielile supurate de către Ministerul Afacerilor Interne constituie 84 619,59 lei, conform calculului anexat la cererea de chemare în judecată.
7. Relevă, că cererea de chemare în judecată este întemeiată în conformitate cu prevederile art. 26 alin.(4) al Legii nr. 288 din 16.12.2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne unde expres este prevăzut, că funcţionarul public cu statut special care a absolvit o instituţie de învăţământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat şi a încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art.38 alin.(1) lit.a), g)-r) şi t)-w) restituie cheltuielile pentru studii proporţional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.
8. Contrar prevederilor enunţate supra, se constată că pîrîtul nu a respectat prevederile pct.2.1. al contractului individual de muncă, normele acordului asupra condiţiilor suplimentare la contractul individual de muncă şi nici angajamentul asumat ca şi absolvent al Academiei „Ştefan cel Mare”, fapt care a dus la prejudicierea bugetului Ministerului Afacerilor Interne cu suma de 84 619,59 lei.
9. Solicită încasarea din contul pîrîtului în folosul reclamantului a sumei de 84 619,59 lei suportată cu titlu de cheltuieli pentru instruirea la Academia „Ştefan cel Mare” şi încasarea cheltuielilor de judecată.
10. **Acțiunea reconvențională:** La data de 16.12.2024 avocatul Vasile Danu în interesele lui Ion Danu a înaintat cerere reconvenţională prin care solicită declararea nulă a Angajamentului din 15.03.2013 la contractual individual de muncă nr. 049751 din 27.08.2012 şi încasarea cheltuielilor de judecată.
11. În motivarea cererii reconvenţionale se indică, că la 27.08.2012 a fost înmatriculat la Academia de politie „Ştefan cel Mare” din mun. Chişinău, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat. Astfel, între el şi Ministerul Afacerilor Interne a fost încheiat un contract individual de muncă, precum şi acordul cu nr. 049751, care prevedea condiţiile suplimentare la contractul individual de muncă, care presupunea, că după absolvirea instituţiei de învăţământ menţionată supra, urma să activeze în organele MAI nu mai puţin de 3 ani. După absolvirea Academiei de poliţie „Ştefan cel Mare”, la 05.07.2016 a fost angajat la serviciu, iar la 27.06.2017 din motive personale s-a eliberat la propria iniţiativă din organele MAI.
12. Ulterior, la 05.11.2020 Ministerul Afacerilor Interne s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind restituirea cheltuielilor suportate de stat pentru instruire, fiind anexate la cerere acordul cu nr. 049751 încheiat pe o durată ce 5 ani de muncă în MAI după absolvirea

studiilor semnat de el şi de angajator. La fel, a fost anexat la cerere şi un angajament suplimentar din 15.03.2013, precum că s-ar fi angajat să activeze în cadrul MAI deja pe o durată de 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat în acest angajament, urma să achite pentru studii perioada de 5 ani şi nu cea de 3 ani, fiind anexat şi un calcul în acest sens care constituie suma de 84619,59 lei.

13. Precizează, că despre acel angajament nu a cunoscut în cadrul procesului de judecată intentat de către MAI.
14. Referitor la angajamentul din 15.03.2013, de care anterior menționează că nu a cunoscut şi care a stat la baza depunerii cererii de chemare în judecată de către MAI, prin care se solicită încasarea din contul său a sumei de 84619,59 lei pentru instruire la Academia de poliţie „Ştefan cel Mare" îl consideră drept unul fals, or semnătura de pe acest angajament nu îi aparţine, fiind astfel falsificată. Or, conform raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr.34/12-R-1309 din 30.04.2024, întocmit de Inspectoratul General al Poliţiei, Centrul tehnico- criminalistic şi Expertize Judiciare s-a stabilit că semnătura de pe Angajament, din numele - Danu Ion nu a fost executată de el, dar de altă persoana, folosind iniţialele numelui titularului.
15. Comunică că în calitatea sa de student nu a semnat şi nici nu şi-a asumat obligaţia de a continua activitatea pe un termen de 3 ani. Angajamentul, constituie parte integrantă a contractului individual de munca din 27.08.2012 şi se supune regulilor generale de valabilitate a actelor juridice stipulate la art. 199 CC. În speţă, lipseşte consimţământul, fiind un act juridic nul.
16. **Hotărârea primei instanțe**: Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 3 martie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei, cheltuielilor suportate pentru instruire în sumă de 84 619,59 lei. Cererea reconvențională înaintată de Danu Ion împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la nulitatea Angajamentului din 15.03.2013 la contractul individual de muncă nr.049751din 27.08.2012, a fost admisă. S-a constatat nulitatea absolută a Angajamentului din 15 martie 2013 la contractul individual de muncă nr. 049751din 27 august 2012, prezumat a fi încheiat cu Danu Ion. S-a încasat din contul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în folosul lui Danu Ion cheltuielile de judecată în sumă de 200 lei taxa de timbru, plus suma de 250 lei taxa de stat, iar în total suma de 450 lei.
17. **Solicitarea apelantului și motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul**
18. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 10 martie 2024, prin intermediul poștei electronice și la 11 martie 2025, prin intermediul poștei terestre, Ministerul Afacerilor Interne a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 3 martie 2024.
19. **<u>În motivarea cererii de apel, reprezentantul apelantului</u>**, a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în acțiune.
20. Totodată, a invocat că la 27 august 2012 Danu Ion, a fost înmatriculat la Academia „Ştefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - Academia „Ştefan cel Mare") secţia zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat. La momentul înmatriculării la studii, Danu Ion a încheiat contractul individual de muncă nr.049751, precum şi acordul asupra condiţiilor suplimentare la contractul individual de muncă, potrivit căruia, după absolvirea instituţiei de învăţământ a Ministerului Afacerilor

Interne, pârâtul urma să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, nu mai puţin de 3 (trei) ani.

21. Ulterior, urmare modificărilor operate în Legea cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului nr.320/2012, de către Danu Ion a fost semnat angajamentul „absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne”, prin care acesta s-a angajat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, acesta va restitui cheltuielile suportate pentru studii proporţional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.
22. Comunică că după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare”, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne nr. 406 ef. din 05 iulie 2016, intimatul a fost numit în funcţia de ofiţer de urmărire penală al Secţiei urmărire penală a IP ***** al Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne, cu acordarea gradului special „locotenent de poliţie”.
23. Prin Ordinul Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne nr. 273 ef. din 27 iunie 2017, intimatul a încetat serviciul în Poliţie, în corespundere cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. a) al Legii privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr.288 din 16 decembrie 2016, la depunerea cererii personale, activând în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat doar 11 luni 23 zile din cele 60 de luni în care urma să activeze. Astfel, perioada nelucrată a intimatului constituie 48 luni 07 zile, iar în coraport cu perioada de activitate desfășurată cheltuielile suportate de către Ministerul Afacerilor Interne constituie 84 619,59 lei, conform calculului anexat la cererea de chemare în judecată.
24. Relatează că, urmare a demisionării intimatului, a apărut obligația acestuia să restituie prejudiciul Ministerului Afacerilor Interne, calculat în valoare totală de 84 619,59 lei, conform calculului anexat la materialele cauzei.
25. Reieșind, din prevederile Legii nr. 288/2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Interne este subiectul raportului material litigios, având calitatea de creditor şi prin urmare, acesta este îndreptățit să solicite restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire de către Danu Ion având în vedere că acesta nu şi-a onorat obligația de a activa pe o perioada de 5 ani în cadrul Ministerului Afacerilor Interne sau în subdiviziunile acestuia.
26. Referitor la hotărârea instanței de fond, prin care s-a constatat nulitatea absolută a angajamentului din 15.03.2013 la contractul individual de muncă nr. 04975ldin 27.08.2012, prezumat a fi încheiat cu Danu Ion, comunică că la 14 .03.2024, în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni și incidente al Serviciului protecție internă şi anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne, a fost înregistrat materialul cu nr.20245500055, în baza plângerii depuse de Danu Ion, referitor la pretinsele acțiuni ilegale ale funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, manifestate prin falsificarea angajamentului din 15.03.2013.
27. Menționează că potrivit Raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr. 34/12-R-1309 din 30.04.2024, s-a concluzionat că „Semnătura din numele lui Danu Ion Vasile de pe actul „Angajament al absolventului Academiei “ Ştefan cel Mare “ a MAI” pe numele lui Danu Ion Vasile din 15.03.2013, a fost executată probabil nu de către însuşi Danu Ion Vasile, ale cărui modele de scris/semnături au fost prezentate la examinare, ci de o altă persoană din

fantezie folosind inițialele numelui titularului (în cazul dat majuscule “ D ” de la numele “Danu).

28. Prin ordonanța din 18 iunie 2024 emisă de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității organizate si Cauze Speciale, s-a dispus de a refuza în începerea urmăririi penale, din motivul că în cazul dat fapta nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune, cu clasarea procesului penal nr. 20245500012. Totodată, organul de urmărire penală, a constatat că angajamentul absolventului Academiei „Ştefan cel Mare”, reprezintă un formular tip de aducere la cunoștință a studentului, la caz lui Danu Ion, a prevederilor Legii nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului si nu o obligaţie, or, consecinţe juridice pentru Danu Ion, produce contractul individual de muncă nr.12977 din 10.08.2016.
29. Reiterează că, la 27 august 2012 Danu Ion, a fost înmatriculat la Academia „Ştefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - Academia „Ştefan cel Mare”) secţia zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat. Tot la aceiași dată, 27 august 2012, între Danu Ion și Ministerul Afacerilor Interne a fost semnat contractul nr. 049751 şi acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, potrivit căruia, după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne, pârâtul urma să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, nu mai puțin de 3 (trei) ani.
30. Potrivit subpct.2.2, pct. 2 Titlului II din Contract, colaboratorul este obligat să respecte legislația în vigoare, cerințele jurământului, statutelor, ordinelor şi dispozițiilor. Ulterior, urmare modificărilor operate în Legea cu privire la activitatea Poliției şi statutul polițistului nr.320/2012, de către Danu Ion a fost semnat angajamentul „absolventului Academiei „Ştefan cel M are” a Ministerului Afacerilor Interne”, prin care acesta s-a angajat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, acesta va restitui cheltuielile suportate pentru studii proporţional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.
31. După absolvirea Academiei „Ştefan cel M are”, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne nr. 406 ef. din 05 iulie 2016, intimatul a fost numit în funcţia de ofiţer de urmărire penală al Secţiei urmărire penală a IP ***** al Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne, cu acordarea gradului special „locotenent de poliţie”.
32. La 10 august 2016, între Danu Ion şi Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne, a fost încheiat contractul nr.12977, pe o perioadă nedeterminată, potrivit căruia angajatul este obligat să respecte legislaţia în vigoare, cerinţele jurământului, statutelor, ordinelor şi dispoziţiilor (lit.b), pct. 1 capitolul II).
33. Astfel, Danu Ion din momentul înmatriculării la Academia „Ştefan cel M are” a Ministerului Afacerilor Interne, era în cunoştinţă de faptul că în cazul în care nu activează în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, este obligat să restituie cheltuielile suportate pentru studii proporţional cu perioada nelucartă. Totodată, intimatul conştient şi benevol a semnat contractul de înmatriculare din 27 august 2012 cu nr. 049751 şi contractul individual de muncă din 10 august 2016 nr.12977. Or, scopul condiţiei semnării de către funcţionarul public cu statut special a angajamentului, la caz Danu Ion, este doar de a informa funcţionarul public despre obligaţiile pe viitor ale acestuia., iar prin Legea specială cu privire la activitatea Politiei si statutul polițistului nr.320/2012 si Legea nr. 288/2016 privind

funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prevede expres că funcționarul public cu statut special care a absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat şi a încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art, 38 alin. (1) Ut. a). g)-r) si t)-w) restituie cheltuielile pentru studii proporţional cu perioada rămasa până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne, obligaţie prevăzută si în pct. 7.1 din Regulamentul privind condiţiile si modalitatea de restituire a cheltuielilor pentru instruire de către funcţionarii publici cu statut special, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 135 din 23 mai 2017.

34. Consideră că hotărârea instanţei de fond este neîntemeiată si ilegală. Aceasta se bazează pe o expertiză ale cărei concluzii sunt incerte, menţionând doar ,,probalitatea" că semnătura pe angajament nu ar aparţine intimatului. Or incertitudinea unei probe nu poate servi drept temei pentru constatarea nulităţii unui act juridic.
35. Solicită admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 3 martie 2024 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată formulată de Ministerul Afacerilor Interne.
36. **Termenul legal de declarare a apelului:**
37. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
38. În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) a fost pronunțat la 3 martie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la data de 11 martie 2025, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul prevăzut de Lege.
39. **Poziția părților în cadrul ședinței de judecată:**
40. Reprezentantul apelantului Ministerul Afacerilor Interne Ianciu Tatiana, în ședința de judecată a susținut apelul declarat cu motivele de fapt și de drept invocate, solicitând să fie admis în sensul formulat.
41. Avocatul Pascal Veronica, în interesele intimatului Danu Ion, în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată, cu menținerea hotărârii instanței de fond.
42. **Motivarea instanței de apel**
43. **Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**, analizând motivele invocate la depunerea apelului în coroborare cu circumstanțele de fapt constatate și legislația pertinentă, ce guvernează raportul litigios, studiind materialele cauzei sub aspectul criticilor legalității şi temeiniciei hotărârii atacate, consideră apelul drept întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe în partea în care a fost respinsă acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire, și adoptarea, în această parte, a unei noi hotărâri, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute infra.
44. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărîrea primei instanțe, emițînd o nouă hotărîre.
45. În acord cu art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă ,,hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru

soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat". (2) **O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.**

46. În conformitate cu art. 387 Cod de procedură civilă, *se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituţională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*
47. În temeiul art. 388 Cod de procedură civilă al RM, (1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: *a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre; g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată; h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale*. (2) **Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.**
48. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă „fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale", iar conform art. 130 Cod de procedură civilă „instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".
49. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă „la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii".
50. Conform art. 239 Cod de procedură civilă „hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată".
51. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, fiind obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
52. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare.

(Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).

53. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
54. Totodată, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
55. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă și probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
56. **Materialele cauzei civile, în special probele pertinente și concludente administrate și examinate de instanța de fond**, confirmă faptul că, la 27 august 2012 între Danu Ion şi Ministerul Afacerilor Interne a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 049751 precum şi acordul asupra condiţiilor suplimentare la contractual individual de muncă (f.d.8-11,17).
57. Prin ordinul Inspectoratului General al Poliţie al Ministerului Afacerilor Interne nr. 406 ef. din 05 iulie 2016, Danu Ion a fost numit în funcţia de ofiţer de urmărire penală al Secţiei urmărire penală a IP ***** al Inspectoratului General de Poliţie al Ministerului Afacerilor Interne, cu acordarea gradului special " locotenent de poliţie" (f.d. 18).
58. Prin Ordinul Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne nr. 273 f. din 27 iunie 2017 Danu Ion a încetat serviciul în Poliţie, în corespundere cu prevederile art.38 alin.(1) lit.a) al Legii privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, la depunerea cererii personale (f.d. 17).
59. La 05.11.2020 Ministerul Afacerilor Interne s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind restituirea cheltuielilor suportate de stat pentru instruire, fiind anexate la cerere acordul cu nr. 049751 încheiat pe o durată ce 5 ani de muncă în MAI după absolvirea studiilor semnat de el şi de angajator. La fel, a fost anexat la cerere şi un „ANGAJAMENT., suplimentar din 15.03.2013, precum că s-ar fi angajat să activeze în cadrul MAI deja pe o durată de 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat în acest angajament, urma să achite pentru studii perioada de 5 ani şi nu cea de 3 ani, fiind anexat şi un calcul în acest sens care constituie suma de 84619,59 lei.
60. În data de 16 decembrie 2024 Ion Danu a înaintat acțiune reconvenţională prin care solicită declararea nulă a Angajamentului din 15.03.2013 la contractual individual de muncă nr. 049751 din 27.08.2012 şi încasarea cheltuielilor de judecată, corespunzător, a solicitat respingerea acțiunii civile.
61. Fiind învestită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat în privința netemeiniciei acțiunii înaintate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei, cheltuielilor suportate pentru instruire, fiind respinsă ca nefondată, și temeiniciei cereri reconvenționale înaintată de Danu Ion împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la nulitatea Angajamentului din 15.03.2013 la contractul individual de muncă nr.049751din 27.08.2012.

62. Astfel, prima instanță a constatat nulitatea absolută a Angajamentului din 15 martie 2013 la contractul individual de muncă nr. 049751din 27 august 2012, prezumat a fi încheiat cu Danu Ion, și a încasat din contul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în folosul lui Danu Ion cheltuielile de judecată în sumă de 200 lei taxa de timbru, plus suma de 250 lei taxa de stat, iar în total suma de 450 lei.
63. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, respectând limitele judecării apelului declarat împotriva hotărârii primei instanței, apreciază că soluția primei instanțe este legală și întemeiată în partea în care a fost admisă acțiunea reconvențională și s-a constatat nulitatea absolută a Angajamentului din 15 martie 2013 la contractul individual de muncă nr. 049751din 27 august 2012, prezumat a fi încheiat cu Danu Ion, cu încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în folosul lui Danu Ion a cheltuielilor de judecată în sumă de 200 lei taxa de timbru, plus suma de 250 lei taxa de stat, iar în total suma de 450 lei. Or, în această privință, prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
64. În continuare, Colegiul civil constată că soluția primei instanțe este eronată în partea în care a fost respinsă integral acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire, fiind rezultatul unei aprecieri incorecte a circumstanțelor cauzei și aplicării eronate a Legii materiale, și, în consecință, în această parte, se impune casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii civile înaintate de Ministerul Afacerilor Interne al RM.
65. **Legile de care s-a călăuzit instanța**
66. În drept, reieșind din data încheierii raporturilor juridice între părți, Colegiul civil reține aplicabilitatea prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) lit. a), b) din Codul civil al RM, în redacția Legii în vigoare până la 1 martie 2019, în temeiul cărora, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice; din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile, în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.
67. În conformitate cu prevederile art.216 alin.(1) din Codul civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută), iar potrivit art.217 din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. (2) Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate.
68. Conform art.219 alin. (1) din Codul civil, actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. Dacă din conținutul său rezultă că poate înceta numai pentru viitor, actul juridic nu va produce efecte pentru viitor.
69. Conform art.199 alin.(1) din Codul civil al RM, consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic, fiind exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice. Sau, obiect al actului juridic este obligaţia persoanei care a încheiat actul juridic.

70. În temeiul art. 7 Cod civil, în redacția Legii în vigoare începând cu 1 martie 2019, (1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. (2) Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepţia cazurilor în care legea nouă prevede altfel. (4) În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel. (5) În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.
71. (6) Dispozițiile legii noi privitoare la termenele de prescripție atît extinctivă, cît și achizitivă (uzucapiune) se aplică termenului de prescripție care a început să curgă înainte de data intrării ei în vigoare și nu a expirat înainte de acea dată. În acest caz, termenul curs anterior se ia în cont. Începutul, suspendarea și întreruperea termenului de prescripție se determină, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii noi, de legea veche. (7) Dacă termenul de prescripție prevăzut de legea nouă este mai scurt decît cel prevăzut de legea veche, atunci, începînd cu data intrării în vigoare a legii noi, începe să curgă un nou termen de prescripție în condițiile legii noi. În acest caz, termenul curs anterior nu se ia în cont. Dispozițiile prezentului alineat se aplică și în cazul în care legea nouă declară prescriptibil extinctiv dreptul la acțiune care conform legii vechi era imprescriptibil extinctiv. (8) În cazul menționat la alin. (7), dacă termenul de prescripție prevăzut de legea veche expiră înainte de termenul de prescripție prevăzut de legea nouă, prescripția se împlinește la expirarea termenului stabilit de legea veche.
72. În temeiul articolului 10 din Codul civil în redacția Legii de modernizare, (1) Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. (2) Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.
73. În temeiul articolului 11 din Codul civil în redacția Legii de modernizare, (1) Buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.
74. Potrivit reglementărilor prevăzute la art.776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii, iar conform art.858 alin.(1)-(2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

75. În conformitate cu prevederile art.26 alin.(1)-(3) al Legii nr.288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI, în vigoare la data încheierii raporturilor juridice, cazul angajării de persoane care au absolvit alte instituţii de învăţământ decît cele ale Ministerului Afacerilor Interne, cu excepţia celor care s-au format profesional la comanda Ministerului Afacerilor Interne, aceste persoane urmează un curs de formare iniţială înainte de exercitarea atribuţiilor funcţionale conform fişei postului, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne. (2) Formarea profesională iniţială a funcţionarilor publici cu statut special se efectuează în cadrul instituţiilor de învăţământ ale Ministerului Afacerilor Interne sau, după caz, în alte instituţii de învăţământ. (3) Funcţionarii publici cu statut special delegaţi la cursuri de formare iniţială sau la programe de dezvoltare profesională în instituţiile de învăţământ ale Ministerului Afacerilor Interne ori în alte instituţii de învăţământ care pregătesc personal pentru acest minister, inclusiv la studii superioare de licenţă şi de master în ţară sau în străinătate, semnează un angajament **prin care își asumă obligația de a activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională respective în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.**
76. Potrivit art.26[1] alin.(1)-(6) din Legea nominalizată, la eliberarea din serviciu în cazurile prevăzute la art.38 alin.(1) lit.a), g)–r) şi t)–w), funcţionarii publici cu statut special care, după absolvirea cursurilor de formare profesională iniţială, **au îndeplinit în cadrul Ministerului Afacerilor Interne o perioadă mai mică de 5 ani de serviciu restituie cheltuielile pentru studii/instruiri**, indiferent de sursa de finanţare a acestora, în mărimea dedusă din împărţirea sumei cheltuielilor respective la perioada de îndeplinire a serviciului după absolvire. (2) La eliberarea din serviciu în cazurile prevăzute la art.38 alin.(1) lit.a), g)–r) şi t)–w), funcţionarii publici cu statut special care, de la data finalizării studiilor superioare de master sau altor forme de dezvoltare profesională continuă ce depăşesc 60 de zile, organizate în ţară sau în străinătate, indiferent de sursa de finanţare, cu excepţia celor urmate pe cont propriu, nu au îndeplinit în cadrul Ministerului Afacerilor Interne o perioadă între 1 şi 5 ani de serviciu (în funcţie de perioada de instruire, proporţional cu numărul zilelor de formare profesională continuă/perfecţionare profesională) restituie cheltuielile pentru studii/instruiri în mărimea dedusă din împărţirea sumei cheltuielilor respective la perioada aflării în serviciu, în modul stabilit de Guvern. (4) Cheltuielile pentru studii/instruiri, prevăzute la alin.(1)–(3), cuprind mijloacele băneşti achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentaţie, asistenţă medicală, solda achitată în perioada instruirii şi indemnizaţia unică acordată la absolvire. (5) Mijloacele financiare restituite conform prevederilor alin.(1)–(3) se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol cheltuielile pentru studii/instruiri, Ministerul Afacerilor Interne intentează acţiune civilă în instanţa de judecată privind recuperarea cheltuielilor respective. (6) Sunt scutite de restituirea cheltuielilor pentru studii/instruiri persoanele prevăzute la alin.(1) din prezentul articol, cu excepţia celor eliberate din serviciul special în cazurile prevăzute la art.38 alin.(1) lit.g), h), j)–r) şi t)–w), care, în decurs de 6 luni de la eliberare, sunt reangajate, o singură dată, în instituţia din care s-au eliberat sau sunt angajate într-o instituţie sau autoritate publică, finanţată din bugetul de stat, într-o funcţie ce implică îndeplinirea serviciului militar sau special. Instituţia sau autoritatea publică în care s-au angajat persoanele prevăzute la alin.(1) din prezentul articol va informa Ministerul Afacerilor Interne despre acest fapt în termen de 3 luni.
77. Conform pct. 1 și 3 din Anexa nr. 6 privind „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de

dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public, angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcţionarul public îşi asumă obligaţia de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în ţară sau în străinătate. Angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depăşeşte 90 de zile într-un an calendaristic.

78. În baza pct.6 subpct.3) din Anexa nr.6 al aceleași Hotărâri, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public de la 4 la 5 ani - în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile, iar potrivit pct.10 din Anexă prevede că, cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire se restituie autorității publice de către funcționarul public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data survenirii condițiilor specificate la pct. 8.
79. Pct. 8 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului RM nr. 201 privind punerea în aplicare a Legii nr. 158 din 04.07.2008, prevede că, funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în următoarele cazuri 2) nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, inclusiv a studiilor de masterat, întreaga perioada specificată in angajament.
80. **Argumentele şi concluziile instanței de apel**
81. Reieșind din circumstanțele speței, Colegiul judiciar reține că la 27 august 2012 între Danu Ion şi Ministerul Afacerilor Interne a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 049751 precum şi acordul asupra condiţiilor suplimentare la contractual individual de muncă (f.d.8-11, 17).
82. Potrivit Anexei nr. 1 la contractul individual de muncă nr. 049751, semnat pe de o parte de angajatorul Ministerul Afacerilor Interne al RM și pe de altă parte de către salariatul Danu Ion Vasile, prin acord suplimentar asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, părțile au convenit după cum urmează infra:

„În corespundere cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr.923 din 04.09.2001 cu modificările și completările ulterioare prin Hotărîrea Guvernului nr.433 din 25.04.2006 punctele 2 și 3, precum și ordinii MAI ir. 125 din 04.05.2005 (anexa nr.1), în temeiul punctului 11 al Contractului individual de mu că încheiat între - Angajator (conducătorul organului afacerilor interne) și Angajat (absolventul instituției de învățământ a MAI) se stabilesc următoarele condiții suplimentare la contractul individual de muncă:

- după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne, absolventul în baza hotărîrii Comisiei MAI pentru repartizare la serviciu, este îndreptat pentru exercitarea serviciului în cadrul organelor afacerilor interne în subdiviziunile și organele subordonate Ministerului, conform specializării și este obligat să se prezinte la data desemnării în funcție.
- contractul individual de muncă cu absolvenții instituțiilor de învățământ ale MAI al RM, altor instituții de învățământ (inclusiv și altor state) cu plata pentru instruirea din bugetul de stat

exercitată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, se încheie conform punctului 3 al Hotărîrii Guvernului nr.923 clin 04.09.2001 **pentru o perioadă nu mai puțin dc 3 ani de exercitare obligatorie a serviciului în cadrul organului afacerilor interne, unde absolventul a fost repartizat după absolvirea instituției de învățămînt.**

- *nerespectarea întocmai a prevederilor contractului individual de muncă, precum și a prezentelor condiții (suplimentare), acordă dreptul Angajatorului de a desface în mod unilateral contractul conform legislației în vigoare* **și obligă absolventul instituției de învățămînt al MAI să restituie cheltuielile.**

- prezentul acord constituie parte integrantă și are aceiași putere juridică ca contractul individual de muncă semnat de ambele părți." **(a se vedea f. d. 17)**

83. Prin ordinul Inspectoratului General al Poliţie al Ministerului Afacerilor Interne nr. 406 ef. din 05 iulie 2016, Danu Ion a fost numit în funcţia de ofiţer de urmărire penală al Secţiei urmărire penală a IP ***** al Inspectoratului General de Poliţie al Ministerului Afacerilor Interne, cu acordarea gradului special " locotenent de poliţie" (f. d. 18).
84. Prin Ordinul Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne nr. 273 f. din 27 iunie 2017 Danu Ion a încetat serviciul în Poliţie, în corespundere cu prevederile art.38 alin.(1) lit.a) al Legii privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, la depunerea cererii personale (f. d. 17).
85. Astfel, raportând circumstanțele de fapt constatate la normele de drept reținute supra, apreciind obiectiv explicațiile participanților la proces coroborate cu înscrisurile administrate și analizate în ședință de judecată, având în vedere faptul că, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, funcționarul nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne întreaga perioadă specificată în angajament și **anume, de 3 ani**, Colegiul civil ajunge la concluzia că MAI al RM a suportat cheltuieli în legătură cu dezvoltarea profesională a salariatului Danu Ion în sumă totală de suma de 73.781 (șaptezeci și trei mii șapte sute optzeci și unu) lei și 47 bani, nemijlocit pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare" a MAI al RM, calculate conform certificatului MAI al RM nr. A/22-827 din 25 iulie 2027 și calculului efectuat de șeful Secției finanțe a Academiei „Ștefan cel Mare" a MAI al RM (f. d.5-7; 242-243, Vol. I) și care sunt pasibile de a fi compensate din contul lui Danu Ion.
86. Nemijlocit, deoarece cheltuielile de instruire au fost suportate în mărime totală de 105.263,19 lei, iar Danu Ion urma să activeze 3 ani, însă, de fapt, a activat 11 luni și 23 zile: 06.07.2016 – 29.06.2017, se constată că acesta nu a activat 25 luni și 7 zile, ceea ce presupune că suma de 73.781 (șaptezeci și trei mii șapte sute optzeci și unu) lei și 47 bani, este rezultatul următorului calcul: 105.263,19 lei: 36 luni=2.923,97 lei/1 lună* 25 luni=73.099,25 lei; 2.923,97 lei/1 lună/30 zile=97,46*7 zile=682,22 lei; Total: 73.099,25 lei + 682,22 lei= 73.781,47 lei.
87. Or, fiind cercetate prin coroborare înscrisurile administrate în proces, se constată că, Danu Ion a semnat la 10 august 2016 acordul suplimentar asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, asumându-și angajamentul ca: după absolvirea instituției de învățămînt a Ministerului Afacerilor Interne, absolventul în baza hotărîrii Comisiei MAI pentru repartizare la serviciu, este îndreptat pentru exercitarea serviciului în cadrul organelor afacerilor interne în subdiviziunile și organele subordonate Ministerului, conform specializării și este obligat să se prezinte la data desemnării în funcție. - contractul individual de muncă cu absolvenții instituțiilor de învățămînt ale MAI al RM, altor instituții de învățămînt (inclusiv și altor state) cu plata pentru instruirea din bugetul de stat exercitată de

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, se încheie conform punctului 3 al Hotărîrii Guvernului nr.923 clin 04.09.2001 pentru o perioadă nu mai puțin de 3 ani de exercitare obligatorie a serviciului în cadrul organului afacerilor interne, unde absolventul a fost repartizat după absolvirea instituției de învățămînt.

88. În același timp, Danu Ion și-a asumat față de angajator obligația și consecințele nerespectării întocmai a prevederilor contractului individual de muncă, precum și a prezentelor condiții (suplimentare), inclusiv în partea în care este obligat să restituie cheltuielile respective.
89. În acest context, Colegiul civil constată că nu există temeiuri legale de nulitate absolută a angajamentului inițial sau de a considera că persoana nu a cunoscut despre condiția legală impusă la angajare, ori, persoana a semnat benevol angajamentul, manifestându-și astfel liber consimțământul, aceasta și-a asumat obligațiile care rezultă din angajament și respectiv, consecințele încălcării obligațiilor asumate, în contextul în care obligația restituirii cheltuielilor de dezvoltare profesională rezultă din cadrul normativ aplicabil în speță și respectiv, necunoașterea prevederilor legale nu exclude răspunderea pentru neexecutarea obligațiilor asumate în baza angajamentului.
90. Este întemeiat a reține că, în temeiul pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, aplicabile prin coroborare cu pct. 9 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009, care prevede că funcţionarul public nu va restitui autorităţii publice cheltuielile pentru dezvoltarea profesională doar în cazul în care raporturile de serviciu au încetat din cauza decesului funcţionarului public, declarării ca fiind decedat sau dispărut fără urmă, pierderii capacităţii depline de exerciţiu, unei situaţii de forţă majoră, lichidării autorităţii publice, cu excepţia situaţiei în care funcţionarul public refuză transferul într-o altă autoritate, ori din cauza stării de sănătate, constatată prin decizie a organelor competente de expertiză medicală a vitalităţii, care nu îi mai permite funcţionarului să îşi îndeplinească atribuţiile corespunzătoare funcţiei, sau nu a absolvit formele de dezvoltare profesională din motive întemeiate şi justificate prin documente corespunzătoare, circumstanțe de fapt care nu se constată în prezenta cauză.
91. În temeiul pct. 8 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009, funcţionarul public va restitui integral autorităţii publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, adică să restituie autorității publice care și-a asumat cheltuielile de dezvoltare profesională, altă interpretare extensivă fiind contrară intereselor legitime ale autorităților publice.
92. Astfel, în această parte Colegiul civil respinge argumentele intimatului ca fiind nefondate, or, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, intimatul nu a prezentat probe pertinente și concludente care să combată argumentele Ministerului Afacerilor Interne al RM, deși părțile au dispus de un termen mai mult decât rezonabil pentru a se apăra pe principii de egalitate și contradictorialitate în instanța de fond și în instanța de apel.
93. În partea în care apelantul Ministerul Afacerilor Interne al RM pretinde restituirea cheltuielilor de instruire, bazate pe calculul raportat la pretinsa obligație de a activa 5 ani după absolvirea instituției de învățământ, Colegiul civil reține că, la materialele cauzei civile a fost prezentat angajamentul pretins a fi semnat de către Danu Ion la 15 martie 2013 și anume, angajamentul absolventului Academiei “Ştefan cel Mare“ a Ministerului Afacerilor Interne , prin care se pretinde că ultimul ar fi fost informat despre prevederile art. 17 alin.(6) al Legii nr. 320/2012 cu privire la activitatea poliţiei şi statutul poliţistului, potrivit căruia poliţistul, care a absolvit Academia “Ştefan cel Mare“ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat şi a încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate din

motivele specificate la art.47 alin.(1) lit.a), h), k)-m) restituie cheltuielile pentru studii proporţional cu perioada rămasă pînă la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne (f. d. 16).

94. Potrivit pct. 1 al Modului de întocmire a angajamentului scris al funcţionarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională stipulat în Anexa nr. 6 Anexa la Hotărîrea Guvernului nr.201 din 11 martie 2009, angajamentul scris al funcţionarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – *angajament*) **reprezintă actul juridic unilateral prin care funcţionarul public îşi asumă obligaţia de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în ţară sau în străinătate.**
95. În continuare, în această privință, Colegiul civil constată că, în temeiul Raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr. 34/12-R-1309 din 30.04.2024 s-a concluzionat că „semnătura din numele lui Danu Ion Vasile de pe actul "Angajament al absolventului Academiei " Ştefan cel Mare " a MAI pe numele lui Danu Ion Vasile din 15.03.2013 a fost executată probabil nu de către însăşi Danu Ion Vasile, ale cărui modele de scris/semnături au fost prezentate la examinare, ci de o altă persoană din fantezie folosind iniţialele numelui titularului (în cazul dat majuscule " D" de la numele "Danu ") (a se vedea f. d. 149-155).
96. Astfel, în ceea ce privește diferența solicitată peste suma menționată, Colegiul consideră că aceasta nu poate fi încasată, deoarece potrivit Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12-R-1309 din 30.04.2024, s-a concluzionat că semnătura atribuită lui Danu Ion Vasile, aplicată pe actul intitulat „Angajament al absolventului Academiei «Ștefan cel Mare» a MAI", întocmit la data de 15.03.2013 pe numele acestuia, a fost executată, cu probabilitate, de o altă persoană decât Danu Ion Vasile, în lipsa unor probe concludente care să răstoarne concluziile raportului de constatare tehnico-științifică și să confirme de către pârât a obligațiilor prevăzute de actul respectiv, Colegiul conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor primei instanțe privind constatarea nulității absolute a Angajamentului din 15 martie 2013 la contractul individual de muncă nr. 049751din 27 august 2012, pretins a fi încheiat cu Danu Ion.
97. Or, reieșind din circumstanțele de fapt constatate, este indubitabil că apelantul nu a prezentat probe pertinente și concludente care să confirme că, la semnarea angajamentului numit, Danu Ion și-a exprimat consimțământ liber și necondiționat în forma și potrivit conținutului angajamentului cercetat supra.
98. Prin urmare, prin prisma prevederilor art. art. 8 alin. (1) și (2) lit. a), b), 216 alin.(1), 219 alin. (1) și art. 199 din Codul civil al RM, în redacția Legii în vigoare până la 1 martie 2019, fiind lovit de nulitate absolută, angajamentul încetează cu efect retroactiv, iar apelantul nu este în drept să pretindă executarea acestuia benevol și/sau pe cale judiciară.
99. Subsecvent, reieșind din caracterul legal și întemeiat al concluziilor primei instanțe cu referire la nulitatea absolută a angajamentului care datează din 15 martie 2013, Colegiul civil ajunge la concluzia că, în rest, acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire și compensarea cheltuielilor de judecată, urmează să fie respinsă ca neîntemeiată.
100. În continuare, Colegiul apreciază că soluția primei instanțe, de admitere a acțiunii reconvenționale înaintate de Danu Ion și de compensare a cheltuielilor de judecată suportate de Danu Ion la examinarea cererii reconvenționale, este conformă circumstanțelor de fapt

stabilite și normelor de drept material aplicabile cauzei. Iar, în rest, argumentele apelantului în această privință sunt formale și neîntemeiate, reducându-se doar la reiterarea circumstanțelor de fapt și de drept declarate și invocate în apărarea sa, fără a da apreciere probelor pertinente și concludente și normelor de drept care au stat la baza concluziilor primei instanțe, fiind reținute critici subiective față de concluziile instanței de fond, din care considerente urmează a fi respinse, cu menținerea, în această parte, a hotărârii judecătorești.

101. **În concluzie,** având în vedere că prima instanță nu a elucidat corect circumstanțele cauzei, interpretând și aplicând eronat normele de drept material în partea pretențiilor înaintate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire, Colegiul civil ajunge la concluzia să admită apelul declarat de MAI al RM, să caseze parțial hotărârea Judecătoriei Hîncești sediul central din 03 martie 2025, și să adopte, în această parte, o nouă hotărâre prin care să admită acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire și compensarea cheltuielilor de judecată și să încaseze din contul lui Danu Ion Vasile în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne al RM, suma de 73.781 (șaptezeci și trei mii șapte sute optzeci și unu) lei și 47 bani cu titlu de cheltuieli pentru instruirea la Academia „Ştefan cel Mare” a MAI al RM.

102. Corespunzător, în rest, în partea în care pretențiile MAI al RM depășesc limitele sumei de 73.781 (șaptezeci și trei mii șapte sute optzeci și unu) lei și 47 bani, Colegiul civil ajunge la concluzia să respingă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire și compensarea cheltuielilor de judecată.

103. În rest, reieșind din limitele apelului declarat, circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, Colegiul ajunge la concluzia să respingă argumentele apelantului și să mențină hotărârea primei instanțe fără modificări.

104. **Compensarea cheltuielilor de judecată:** În temeiul art. 94 Cod de procedură civilă al RM, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. (2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui. (3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii. (4) Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărîrea atacată sau pronunţă o nouă hotărîre, instanţa ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.

105. În temeiul art. 98 Cod de procedură civilă al RM, (1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.

106. Astfel, ținând cont de faptul că instanța de apel a admis apelul declarat și a casat parțial hotărârea instanței de fond cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii civile, Colegiul civil consideră necesar să încaseze din contul lui Danu Ion Vasile, or. *****, *****, la bugetul de stat al Republicii Moldova suma de 2.213,44 lei cu titlu de taxă de stat (3% din valoarea pretențiilor admise, calculată în baza Legii în vigoare la depunerea acțiunii). pentru examinarea cauzei în prima instanță, proporţional părţii admise din acţiune, de la plata căreia Ministerul Afacerilor Interne este scutit în temeiul Legii.

107. În același timp, având în vedere aceleași raționamente juridice, Colegiul civil ajunge la concluzia să încaseze din contul lui Danu Ion Vasile, or. *****, *****, în contul instanței judecătorești, Curtea de Apel Centru, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii și, corespunzător, la bugetul de stat al Republicii Moldova suma de 2348 (două mii trei sute patruzeci și opt) lei și 90 bani cu titlu de taxă de stat (85% din taxa de stat calculată din valoarea solicitărilor admise în apel, calculată în baza Legii în vigoare la depunerea apelului), pentru examinarea cauzei în apel, de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii.

108. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se admite apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Hîncești sediul central din 03 martie 2025, în partea în care a fost respinsă acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire, și se adoptă, în această parte, o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul lui Danu Ion Vasile, or. *****, *****, în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne al RM, pe contul Ministerului Finanţelor - Trezoreria de Stat: cod fiscal *****, cont bancar *****cont trezorial TREZMD2X, IBAN: *****, suma de **73.781 (șaptezeci și trei mii șapte sute optzeci și unu) lei și 47 bani cu titlu de cheltuieli** pentru instruirea la Academia „Ştefan cel Mare” a MAI al RM.

Se **încasează din contul lui** Danu Ion Vasile, or. *****, *****, **la bugetul de stat** al Republicii Moldova **suma de 2.213,44 lei cu titlu de taxă de stat** pentru examinarea cauzei în prima instanță, de la plata căreia reclamantul este scutit în temeiul Legii.

În rest, acțiunea civilă înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Danu Ion privind încasarea sumei cheltuielilor suportate pentru instruire și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

În rest, hotărârea Judecătoriei Hîncești sediul central din 03 martie 2025, se menține.

Se **încasează din contul lui Danu Ion Vasile**, or. *****, *****, **în contul instanței judecătorești, Curtea de Apel Centru, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru** de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii.

Se **încasează din contul lui** Danu Ion Vasile, or. *****, *****, **la bugetul de stat** al Republicii Moldova **suma de 2348 (două mii trei sute patruzeci și opt) lei și 90 bani cu titlu de taxă de stat** pentru examinarea cauzei în apel, de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii.

Decizia integrală se întocmeşte în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunţarea dispozitivului deciziei şi se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public şi poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.